

Vejledning om forebyggelse af smitte med ny coronavirus i hjemmeplejen

Vejledning om forebyggelse af smitte med ny coronavirus i hjemmeplejen
9. juli 2020

© Sundhedsstyrelsen, 2020.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sprog: Dansk
Version: 3

Versionsdato: 9. juli 2020
Format: pdf

Elektronisk ISBN: 978-87-7014-202-1

Udgivet af Sundhedsstyrelsen

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	4
1.1. Indledning.....	4
1.2. Formål og målgruppe.....	4
2. Om ny coronavirus/COVID-19.....	5
2.1. Sygdomsårsag og smitemåde.....	5
3. Organisering af kommunernes hygiejneindsats	6
3.1. Etablering af hygiejneorganisation	6
3.2. Fokus på medarbejderne.....	7
4. Generel forebyggelse af smitte.....	8
4.1. Udarbejdelse af plan for håndtering af COVID-19.....	8
4.2. Organisering af hverdagen	9
4.3. Besøg hos borgeren	9
4.4. Håndhygiejne	10
4.5. Hold afstand	11
4.6. Infektionshygiejne og rengøring	12
4.7. Arbejdsdragt.....	12
4.8. Transport	12
4.9. Samboende.....	13
4.10. Forholdsregler mod smitte fra personale	13
5. Procedurer ved mistanke om borger med COVID-19	14
5.1. Ved mistanke om borger med COVID-19.....	14
5.2. Symptomer ved COVID-19.....	15
5.3. Værnemidler.....	15
5.4. Genoplivning	17
6. Håndteringen af påvist COVID-19 i hjemmeplejeorganisationen.....	17
6.1. Foranstaltninger i forhold til den enkelte borger	17
6.2. Procedure ved påvist smitte	18
6.3. I tilfælde af flere borgere med påvist COVID-19.....	18
6.4. Symptomfrihed.....	19
7. Social isolation og mental sundhed.....	19
8. Information om håndtering af COVID-19	21

1. Introduktion

1.1. Indledning

WHO erklærede den 11. marts 2020 en pandemi med COVID-19. COVID-19 forårsages af SARS-CoV-2, i daglig tale ny coronavirus. Samme dag varslede den danske regering omfattende tiltag for at mindske smittespredning i samfundet, herunder nedlukning af en lang række ikke-kritiske funktioner i den offentlige sektor.

Ved en kontrolleret genåbning af samfundet øges risikoen for større smittespredning i samfundet. Derfor skal der være ekstra fokus på at beskytte borgere med øget risiko for et alvorligt forløb ved COVID-19, herunder borgere der modtager hjemmepleje samt borgere på plejecentre, bosteder m.m.

Denne vejledning beskriver hvilke forholdsregler den kommunale og private hjemmepleje bør tage med henblik på at forebygge smittespredning og håndtere situationer med borgere med mistanke om eller bekræftet COVID-19.

1.2. Formål og målgruppe

Formålet med denne vejledning er, at understøtte kommunerne i deres arbejde med at forebygge smittespredning med ny coronavirus og håndtere borgere med COVID-19, så alle kommuner har mulighed for at planlægge og forberede sig på et fagligt velfunderet grundlag. Vejledningen bygger bl.a. på viden fra en række eksisterende retningslinjer, og det vil fremgå, hvor der kan hentes mere viden. På den måde giver vejledningen også et overblik over relevante retningslinjer. Det er ikke muligt fuldstændig at undgå smittespredning blandt borgere i målgruppen. Virus er vanskelig at sikre sig 100% imod, når det findes generelt i samfundet. Vejledningen kan imidlertid bidrage til at mindske smittespredning mest muligt.

Forebyggelse og håndtering af smittespredning er en omfattende ledelsesopgave, som påhviler ledere på alle niveauer i kommunerne. Det gælder både i forhold til ledelse af medarbejderne og fagligt på hygiejneområdet. Vejledningen henvender sig derfor til ledere af hjemmeplejen, herunder også ledere af hjemmesygeplejen, ledere af private hjemmeplejeleverandører, kommunernes hygiejneansvarlige medarbejdere samt private leverandører med egen hygiejneorganisation/-ansvarlig. Ligeledes kan den anvendes af ledere og medarbejdere i forvaltninger på sundheds- og ældreområdet samt socialområdet i kommunerne.

Nogle afsnit vil være målrettet hjemmeplejen, mens andre afsnit er relevante for ledelsesfunktioner og hygiejneansvarlige, som går på tværs af de enkelte enheder og organisationer i kommunen.

Der er tale om en midlertidig vejledning, der retter sig mod den aktuelle situation med ny coronavirus i samfundet. Vejledningen kan løbende tilpasses afhængigt af epidemiens udvikling.

2. Om ny coronavirus/COVID-19

2.1. Sygdomsårsag og smitemåde

Ny coronavirus (SARS-CoV-2) er navnet på det virus, der forårsager sygdommen COVID-19 (Coronavirus Disease 2019). Ny coronavirus smitter ved dråbesmitte (det vil sige store dråber, der afgives ved hoste/nys i op til 1-2 meters afstand) og kontaktsmitte (det vil sige via håndtryk, genstande, overflader mv.). Man ved endnu ikke, hvor længe ny coronavirus kan overleve på overflader, men for praktiske formål regnes med en overlevelse på 48 timer. Virus er følsomt over for desinfektion med ethanol.

Generelt god håndhygiejne og rengøring samt at holde afstand til andre er af stor vigtighed i forhold til at forebygge smitte. Ved nødvendig tæt kontakt (indenfor 1-2 meter) til personer med COVID-19, eller mistanke herom, er personlige værnemidler (maske og øjenbeskyttelse samt overtrækskittel og handsker) også af stor vigtighed i forhold til at forebygge smitte fra luftveje.

2.2. Risiko for smitte ved pleje og støtte af præsymptomatiske og asymptomatiske borgere (uden symptomer på COVID-19)

Personer med ny coronavirus kan smitte i døgnene op til udvikling af symptomer (præsymptomatisk smitte) og uden af udvikle symptomer (asymptomatisk smitte). Risikoen for smitte antages at være størst fra personer med symptomer, og smitsomheden er størst omkring symptomdebut. I fravær af symptomer som hoste/nys antages smitten primært at ske via kontaktsmitte (fx direkte kontakt og forurening af omgivelserne), hvilket understreger vigtigheden af håndhygiejne og rengøring.

Isolation ved symptomer, god håndhygiejne, rengøring og afstand er derfor de vigtigste elementer i at hindre smittespredning fra præsymptomatiske og asymptomatiske personer i forbindelse med kontakt med og pleje af alle borgere. Læs mere om de generelle anbefalinger for forebyggelse af smittespredning i retningslinjen *COVID-19: Forebyggelse af smittespredning*.¹

¹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>

Supplerende tiltag er beskrevet i Sundhedsstyrelsens retningslinjer *Håndtering af COVID-19: Retningslinjer for brug af værnemidler*.²

3. Organisering af kommunernes hygiejneindsats

Den kommunale hygiejneindsats er af central betydning i forhold til at forebygge smittespredning af ny coronavirus blandt medarbejdere og sårbare borgere.

3.1. Etablering af hygiejneorganisation

Den smitteforebyggende indsats kræver særlige kompetencer, der ikke nødvendigvis er til stede på de enkelte arbejdspladser. Derfor anbefaler Sundhedsstyrelsen, at kommunale og private hjemmeplejeorganisationer med plejekrævende borgere, skal have umiddelbar adgang til rådgivning fra hygiejnekundige medarbejdere i kommunen, som kan rådgive om forebyggelse af smittespredning, herunder hygiejne og anvendelse af værnemidler.

Ressourcepersoner kan fx være specialuddannede hygiejnesygeplejersker eller andre sundhedspersoner med relevante faglige kvalifikationer. Rådgivningen kan fx indhentes fra en kommunal hygiejneorganisation, som anbefalet i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke til kommunerne om hygiejne³, fra konsulentbistand eller ved samarbejdsaftaler med den regionale hygiejneorganisation.

Det anbefales, at alle kommuner etablerer en hygiejneorganisation, som kan rådgive bredt i kommunen om forebyggelse af smitte og håndtering af tilfælde, hvor der er konstateret COVID-19. Mindre kommuner kan evt., gennem de eksisterende tværkommunale samarbejder, etablere en fælles hygiejneorganisation med henblik på at sikre tilstrækkelig kapacitet.

Retningslinjer fra Statens Serum Institut kan anvendes som en generel rådgivning om infektionshygiejne. Styrelsen for Patientsikkerhed rådgiver kommunale myndigheder, herunder hygiejneorganisationer, i hygiejnemæssige spørgsmål generelt og i forbindelse med konkrete sygdomsudbrud.⁴

² <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Retningslinjer-for-brug-af-vaernemidler>

³ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2018/Forebyggelsespakke-Hygiejne>

⁴ Jf. sundhedslovens § 212 a, stk. 4

Kommunerne bør sikre sig, at de ydelser der gives af de private leverandører generelt lever op til de anbefalinger, der stilles, herunder anbefalinger om forebyggelse af smittespredning. Hvis ikke det er tilfældet, bør kommunen stille rådgivning fra hygiejneorganisationen til rådighed for de private leverandører.

Den enkelte hjemmeplejeorganisation kan også med fordel udpege et team af medarbejdere, der fungerer som lokale hygiejneansvarlige (fx hygiejnekoordinatorer eller hygiejnøglepersoner). Disse behøver ikke på forhånd have særlige kompetencer, men kan have særligt ansvar for at sætte sig ind i og holde sig opdateret om retningslinjer, instruere andre medarbejdere og fungere som lokalt kontaktpunkt for den kommunale hygiejneorganisation.

3.2. Fokus på medarbejderne

Der kan være et behov for et særligt fokus på medarbejderne i forhold til kompetencer og i forhold til at skabe trivsel og tryghed i arbejdet. Udgangspunktet er, at kompetente og trygge medarbejdere er en forudsætning for at forebygge og håndtere smittespredning og dermed sikre borgerne bedst muligt mod smitte.

Følgende anbefales:

- Tæt sparring på alle niveauer i alle døgnets vagter og på hverdage såvel som weekender, hvor der kontinuerligt sættes fokus på hygiejneregler og relevante retningslinjer om fx værnemidler (se afsnit 8. Kilder til løbende information om håndtering af COVID-19)
- Kort og klar information til alle medarbejdere om arbejdsgange, herunder også dialog med borgere om symptomer på COVID-19, evt. i form af flowdiagrammer, tjeklister og handlingsanvisende information, herunder action cards og instrukser.
- Identifikation af lokale forhold, herunder særlige forhold i den enkelte borgers hjem, som kræver særlig opmærksomhed i forhold til infektionshygiejne og hvordan disse imødegås – fx borgere, der kræver særlig hjælp til personlig hygiejne eller fysiske rammer, der gør det vanskeligt at holde afstand m.m.
- Vurdering af lokalt behov for kompetenceudvikling/undervisning af medarbejdere, herunder også vikarer, i infektionshygiejne, herunder instruktion i håndhygiejne, rengøring og brug af værnemidler.
- Tydelige instrukser for forholdsregler ved mistanke om COVID-19 samt infektionshygiejne, herunder brug af værnemidler baseret på retningslinjer og anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut.
- Tag alle bekymringer alvorligt og indret så vidt muligt arbejdet, så der tages hensyn til den enkelte medarbejders bekymring. Medarbejdere forholder sig forskelligt til COVID-19.
- Vær opmærksom på det psykiske arbejdsmiljø blandt medarbejdere, som varetager opgaver i forhold til borgere med COVID-19, både på grund af utryghed i arbejdet og på grund af bekymring over, om de giver smitte videre til sårbare borgere.

- Drøft de daglige problemer og bekymringer med arbejdsmiljøorganisationen med henblik på at finde løsninger på de udfordringer COVID-19 stiller i samarbejde med medarbejderne.

4. Generel forebyggelse af smitte

En lang række tiltag kan forebygge eller begrænse smittespredning. I dette afsnit beskrives generelle virksomme tiltag, der bør tages i anvendelse i alle hjemmeplejeorganisationer. Det gælder både før, der er borgere med symptomer, og når der er borgere med påvist COVID-19 i de enkelte hjemmeplejedistrikter. Tiltagene vil derudover virke forebyggende på en lang række andre infektioner ud over ny coronavirus. Det er væsentligt ikke at forlade sig på enkelte tiltag, men at bringe så mange tiltag som muligt i anvendelse.

Generelle grundelementer i forebyggelse af smittespredning i prioriteret rækkefølge:

1. Isolation af personer med symptomer fx i eget hjem eller på sygehus
2. Hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne og kontaktpunkter
3. Kontaktreduktion med fokus på afstand, hyppighed, varighed og barrierer

Sundhedsstyrelsens fem generelle råd er:

- Vask dine hænder tit, eller brug håndsprit.
- Host eller nys i dit ærme.
- Undgå håndtryk, kindkys og kram – begræns den fysiske kontakt.
- Vær opmærksom på rengøring – både hjemme og på arbejdspladsen.
- Hold afstand og bed andre tage hensyn.

4.1. Udarbejdelse af plan for håndtering af COVID-19

Alle hjemmeplejeorganisationer skal udarbejde en plan for, hvordan borgere med mistanke om eller bekræftet COVID-19 skal håndteres afhængig af, hvad forholdene tillader. Planen skal bl.a. omfatte arbejdsgange i forhold til borgere og samboende, som enten er smittet med ny coronavirus eller under mistanke for at være smittet, samt hvorledes risikoen for at bringe smitte videre til raske borgere mindskes, og hvorledes organisationen vil håndtere test af personale ved mistanke om COVID-19.

Alle kommuner skal desuden tage stilling til, hvor borgere, udskrevet med påvist COVID-19 fra sygehus, og som modtager hjælp fra kommunen, tilbydes ophold således, at faciliteter og kompetencer til isolation og afskærmning er til stede, når borgeren modtages. Det kan fx være borgere med hjælp i hjemmet, som af forskellige årsager ikke kan gå i selvisolation, og derfor skal tilbydes en midlertidig plads. For særlige forhold som gør sig gældende ved udskrivelse fra sygehus af borger med COVID-19 se Sundhedsstyrelsens notat 'Håndtering af COVID-19: Personer der udskrives til eget hjem, hjemmepleje, plejebolig, plejecenter, midlertidig plads, botilbud eller anden kommunal hjælp'.⁵

Kommuner skal desuden sikre sig, at Sundhedsstyrelsens borgerrettede materiale bringes i anvendelse ved rådgivning til borgere om håndtering af COVID-19 i eget hjem, og hvordan borgerne selv kan bidrage til at mindske smittespredning.

4.2. Organisering af hverdagen

Hverdagen bør organiseres med henblik på at bebegrænse smittespredning, fx ved at:

- Organisere plejedækning så den enkelte borger har så få kontakter som muligt.
- Organisere plejegrupperne i mindre enheder om muligt, så medarbejderne har færre kollegiale kontakter.
- Medarbejderne kan køre direkte fra hjemmet ud til borgeren, så de ikke møder ind på fælles arbejdsfaciliteter. Hvis det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt, kan de om muligt mødes på fælles arbejdsfaciliteter forskudt.
- Sørge for omhyggelig rengøringen på arbejdspladsen, herunder fokus på telefoner, dørhåndtag, tablets, tastaturer m.v.
- Sørge for at der er god plads på kontoret, fx minimum 1 meters afstand mellem arbejdsstationerne.
- Afholde forskudte og evt. kortere møder og sikre fysisk afstand mellem deltagere, fx kan det daglige møde ved frokosttid afholdes ad flere omgange i mindre grupper.
- Personalet bør modtage tydelig instruktion i infektionshygiejniske retningslinjer, herunder brug af værnemidler. Der bør også være fokus på hygiejne og adfærd i personaleum, kontorer mv.

4.3. Besøg hos borgeren

Hos borgeren er det vigtigt, at der er særligt fokus på hygiejne og korrekt brug af værnemidler, hvor det er relevant, samt at organisere og tilrettelægge besøg hos borgeren mhp. at forebygge og mindske smittespredning. Samtidig skal hjælpen til borgeren også understøtte en tryk og god hverdag, hvorfor dialog med borgeren og evt. samboende om kommunens hjælp og forholdsregler er særlig vigtigt.

⁵ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Personer-der-udskrives-til-eget-hjem>

For hjemmeplejen er det en central udfordring, at medarbejderne ofte har meget tæt kontakt til borgerne og samtidig bevæger sig fra potentielt smittede til ikke-smittede borgere.

Følgende kan bidrage til at begrænse smittespredning:

- Ved alle besøg spørges borgere, kendte såvel som ukendte, om de har symptomer forenelige med COVID-19. Medarbejderen kan evt. støttes af kort instruks til, hvordan der kan spørges til symptomer, og hvad der skal være særlig opmærksomhed på samt procedurer, hvis borgeren har symptomer.
- Sikre afstand til borgeren ved adgang til boligen. Såfremt borgeren selv åbner for hjemmeplejen, instrueres vedkommende fx i at træde tilbage fra entreen, inden medarbejderen går ind i boligen.
- Planlæg opgaver så alle borgere uanset symptomer så vidt muligt hjælpes på afstand (1-2 meter). Borgeren kan vende siden til eller hovedet væk, hvis medarbejdere skal tæt på.
- Udfør korrekt håndhygiejne før og efter kontakt med alle borgere. Benyt værnemidler som foreskrevet⁶, hvis borgeren har COVID-19, eller der er mistanke om det. Værnemidler kan anvendes for en sikkerheds skyld, hvis der skal udføres opgaver som kræver tæt kontakt til en borger, hvor COVID-19 ikke kan udelukkes.
- Hos borgere, der modtager flere ydelser, bør den samlede opgave planlægges med så få besøg som muligt (helhedspleje). Dette kan fx betyde, at sygeplejersken må stille mad frem til borgeren, så et besøg fra hjemmehjælperen derved undgås.
- Vær opmærksom på rengøring, især af fælles kontaktpunkter (fx dørhåndtag) og kontaktpunkter og andre steder der berøres af mange forskellige personer.
- Hjælp alle borgere til korrekt håndhygiejne og hostetikette (host/nys i engangslømetørklæde eller albuebøjningen).
- Dialog med borgerne og eventuelt samboende med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens *Anbefalinger til personer i øget risiko for et alvorligt forløb med COVID-19*⁷ samt pjecen *Psykisk sårbare og ny coronavirus*,⁸ hvor relevant.

4.4. Håndhygiejne

Håndhygiejne er den vigtigste enkeltstående faktor til afbrydelse af smittevej. Håndhygiejne er en effektiv metode til at forebygge kontaktsmitte via genstande, hænder og ansigt. Håndvask og hånddesinfektion er ligeværdige, dog anbefales håndvask altid ved synligt snavs på hænder, ved fugtige hænder, efter toiletbesøg, efter bleskift og før håndtering af madvarer.⁹

⁶ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Retningslinier-for-brug-af-vaernemidler>

⁷ <https://www.sst.dk/da/corona/Personer-i-oeget-risiko>

⁸ https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Piece_Psykisk-saarbare-og-ny-coronavirus

⁹ COVID-19: Forebyggelse af smittespredning: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>

- Medarbejderen skal udføre korrekt håndhygiejne før og efter kontakt med alle borgere.
- Støt borgeren i grundig håndhygiejne inden måltider, aktiviteter eller kontakt med andre.
- Korrekt håndvask tager 45-60 sekunder i alt, herunder at påføre sæbe i 15-20 sekunder. Sundhedsstyrelsen har udgivet flere film og vejledninger, som illustrerer korrekt håndvask.¹⁰
- Ved hånddesinfektion med håndsprit indgides håndsprit til huden er tør. Korrekt hånddesinfektion tager 30 sekunder. Håndsprit forebygger kun smitte, hvis hænderne er synligt rene og tørre.
- Hvis håndvask og håndsprit ikke er umiddelbart tilgængelig, kan hudvenlige vådservietter anvendes. Det anbefales, at man hurtigst muligt herefter udfører håndvask med vand og sæbe.

Hånd sæbe, håndsprit og papirhåndklæder til eget brug bør så vidt muligt medringes af medarbejderne.

4.5. Hold afstand

Ny coronavirus er ikke luftbåren, men smitter gennem dråbe- og kontaktsmitte, hvilket vil sige fra små dråber fra luftvejene, der spredes via host og nys, samt ved at spyt og snot med virus afsættes i omgivelserne og berøres af andre, der derved kan føre virus til ansigtet. Da dråber fra luftvejene falder til jorden indenfor 1-2 meter, mindskes risikoen for dråbesmitte effektivt ved at holde afstand. Derfor anbefales det, så vidt muligt at holde 2 meters afstand ud fra et forsigtighedsprincip, da mange borgere i hjemmeplejen ofte er i øget risiko for at udvikle et alvorligt forløb med COVID-19.¹¹

Generelt bør alle indledende samtaler, kontakter m.v. foretages på afstand, og den uundgåelige tætte kontakt skal reduceres i tid og omfang, og den skal afbrydes, når der ikke længere er behov.

I dele af sundheds- og ældresektoren hvor der er borgere med øget modtagelighed samt øget risiko for alvorlige forløb med COVID-19,¹² skal der bæres ansigtsvisir eller maske, hvor opgavevaretagelsen indebærer langvarige eller hyppige tætte og uundgåelige ansigt-til-ansigt kontakter mellem personale og borgere/patienter. Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at de ansatte er udstyret med nødvendige værnemidler, barrierer m.v.¹³

¹⁰ https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/film_vask_haender

¹¹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning> og https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Piece_Gode-raad-om-coronavirus-til-dig-i-risikogruppe

¹² Se mere om personer i særlig risiko her: [Sundhedsstyrelsens beskrivelse af personer i øget risiko og faglige grundlag herfor](#)

¹³ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Retningslinjer-for-brug-af-vaernemidler>

4.6. Infektionshygiejne og rengøring

Gældende retningslinjer for infektionshygiejne og rengøring følges. Der henvises til Statens Serum Instituts 'Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer' (NIR).¹⁴ Statens Serum Institut har desuden udgivet specifikke infektionshygiejniske retningslinjer for COVID-19.¹⁵ Her beskrives også specifikke retningslinjer for hjemmepleje og hjemmesygepleje. Når der i det følgende nævnes rengøring henvises til korrekt procedure i henhold til ovennævnte retningslinjer.

Det anbefales, at retningslinjerne omsættes i lokale piktogrammer, skiltning og korte, handlingsanvisende budskaber, fx action cards.

4.7. Arbejdsdragt

Sundhedsstyrelsens gældende 'Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren' fra 2011 bør følges.¹⁶ Medarbejdere bør dermed anvende arbejdsdragt, der altid skiftes og vaskes efter arbejdsdags ophør.

Personale i hjemmeplejen/hjemmesygepleje, som ikke har adgang til omklædningsfaciliteter på arbejdsstedet, eller hvor arbejdet påbegyndes direkte fra eget hjem, kan i sådanne situationer opbevare arbejdsdragter, der er udleveret rengjorte og emballerede af arbejdsstedet, i kortere tid i hjemmet. Arbejdsdragter, der skal vaskes, opbevares og bringes til arbejdsstedets tøjvaskeenhed i lukkede plastposer. Hvis der bruges eget overtøj uden på arbejdsdragten må man være særlig opmærksom på, at arbejdsdragten ikke forurenes, fx ved at bruge overtrækskittel, når situationen kræver det.

Hvis medarbejdere tager arbejdsdragt med til eget hjem, bør denne aftages straks efter hjemkomst og lægges i en lukket plastpose. Der udføres håndhygiejne efter aftagning. Det anbefales generelt ikke at vaske arbejdsdragt i privat vaskemaskine. Såfremt privat vaskemaskine anvendes, skal arbejdsdragten vaskes ved min. 60 °C og gerne 80 °C.

4.8. Transport

Når medarbejderne transporterer sig i bil eller på cykel, kan følgende kan bidrage til at begrænse smittespredning

- Bilen rengøres grundigt ved vagtskifte

¹⁴ Især NIR Generelle, NIR Supplerende, NIR for Rengøring og NIR for Håndhygiejne: <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

¹⁵ <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

¹⁶ Jf. Sundhedsstyrelsens vejledning om arbejdsdragt: <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2011/vejledning-om-arbejdsdragt-inden-for-sundheds-og-plejesektoren>

- Kontaktflader i bilen herunder rat, gearstang og håndbremse rengøres med vand/sæbe eller rengøringsserviet inden og efter dagens kørsel (samme medarbejder). Hvis flere medarbejdere bruger bilen rengøres den mellem de enkelte medarbejdere.
- Hvis to medarbejdere kører i samme bil placeres de diagonalt, hvis muligt (dvs. førersæde og højre bagsæde) og køreturen bør holdes så kort som muligt
- Kontaktflader på cyklen som styr og sadel, rengøres med rengøringsserviet efter afslutning af vagt.
- Medarbejdere bør have deres egen cykelhjelm. Alternativt bør cykelhelme, der deles aftørres med vand og sæbe ved vagtskifte.

4.9. Samboende

Hvis en samboende i boligen enten har symptomer på COVID-19 eller har påvist COVID-19, skal medarbejderen:

- Sikre at den samboende opholde sig i et aflukket rum under hele besøget.
- Informere den samboende om følgende, som beskrevet i pjecerne *Til dig, der skal testes for ny coronavirus* og *Til dig, der er testet positiv med ny coronavirus*¹⁷:
  - Vigtigheden af at overholde Sundhedsstyrelsens generelle råd ved symptomer på og påvist COVID-19
  - Smitteopsporing af nære kontakter - herunder muligheder for rådgivning gennem *Coronaopsporing* under Styrelsen for Patientsikkerhed.
  - Hensigtsmæssige rammer for isolation i eget hjem og muligheder for dette, herunder muligheden for et isolationsopholdet uden for hjemmet, hvis det ikke er muligt i hjemmet.

4.10. Forholdsregler mod smitte fra personale

Arbejdsgivere skal sikre, at medarbejdere med mistanke om mulig COVID-19 ikke møder på arbejde og derved risikerer at smitte borgere med COVID-19 jf. Sundhedsstyrelsens skrivelse *Arbejdsgiveres og personales ansvar for at hindre smittespredning i sundheds og ældresektoren samt i indsatser for socialt udsatte* af 6. april 2020. Arbejdsgivere har således pligt til at informere alle ansatte om forholdsregler for personale (se nedenfor) og indskærpe at de overholdes.

Det er vigtigt, at lederen på arbejdspladsen sender personale hjem fra arbejde med det samme, såfremt de udviser symptomer, der kan give mistanke om COVID-19.

¹⁷ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus> og <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Til-dig-der-skal-testes-for-ny-coronavirus>

Medarbejderne skal være særligt opmærksomme på symptomer, der kan give mistanke om COVID-19. Såfremt der fremkommer mistanke om symptomer, også milde symptomer, er det vigtigt, at medarbejderen ikke møder på arbejde. Opstår der symptomer efter fremmøde, er det ligeledes vigtigt, at medarbejderen forlader arbejdspladsen med det samme.

Ved symptomer skal medarbejderen opholde sig i eget hjem, indtil personen har været symptomfri i 48 timer. Medarbejdere med lette luftvejssymptomer kan selvvisitere direkte til test for ny coronavirus efter aftale med personaleleder. Testen skal foretages ved en regional COVID-19 klinik.

Personale, der har haft nær kontakt til personer med bekræftet COVID-19 uden foreskrevne værnemidler, skal testes jf. retningslinjer for smitteopsporing af nære kontakter¹⁸

5. Procedurer ved mistanke om borger med COVID-19

5.1. Ved mistanke om borger med COVID-19

Hvis en medarbejder konstaterer, at en borger har symptomer på COVID-19, skal medarbejderen gå i dialog med borgeren, herunder om borgeren ønsker hjælp fra kommunen til det videre forløb. Hvis det er tilfældet henvender medarbejdere sig til sin leder eller vagthavende i det pågældende vagtlag, der skal sikre følgende:

1. Hjemmesygeplejen kontakter borgerens læge. I aften- og nattetimer samt weekend kontaktes lægevagten/1813.
2. Observationer af symptomer drøftes med lægen. Lægen kan på det grundlag henvise til test for COVID-19.
3. Hvis borgeren har moderate eller svære symptomer, vurderer lægen, om der er behov for indlæggelse på hospital.
4. Ved et positivt prøvesvar for COVID-19 skal lægen informere patienten eller de nære pårørende om kontaktopsporing.

De fleste personer med COVID-19 vil få milde symptomer, som kan forventes at forsvinde spontant indenfor 4 -6 dage uden behov for sygehusbehandling. Særligt bør der være opmærksomhed på risikoen for alvorlige forløb med COVID-19 hos ældre patienter,

¹⁸ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Smitteopsporing-af-naere-kontakter>

særligt over 80 år, samt patienter med andre sygdomme og tilstande, der giver særlig risiko for alvorligt forløb af COVID-19.

Det er ledelsens ansvar, at alle ledere og medarbejdere kan genkende symptomer på COVID-19 og har viden om og forstår deres ansvar for straks at følge ovenstående fremgangsmåde.

5.2. Symptomer ved COVID-19

Sundhedsstyrelsen har i *Retningslinjer om håndtering af COVID-19 i sundhedsvæsenet*, beskrevet hvilke symptomer der skal vække mistanke om COVID-19.¹⁹

Typiske symptomer er feber, tør hoste og træthed. Andre tidlige, men mindre hyppige, symptomer omfatter bl.a. hovedpine, muskelsmerter, ondt i halsen, kvalme, tab af smags- og lugtesans mv. Ved progredierende forløb kan tilkomme åndenød, herunder hurtig vejrtrækning, lungebetændelse og fx svær vedvarende hovedpine. Stoppet næse eller løbenæse, uden andre symptomer er ikke typisk for COVID-19, dvs. det er mindre sandsynligt at symptomerne skyldes COVID-19, uden at det kan udelukkes.

Særligt bør der være opmærksomhed på personer i øget risiko for alvorlige forløb med COVID-19, særligt ældre over 80 år, samt patienter med andre sygdomme og tilstande, der giver øget risiko for alvorligt forløb med COVID-19, jf. Sundhedsstyrelsens *Anbefalinger til personer i øget risiko*.²⁰

Blandt ældre plejkrævende patienter forekommer atypiske forløb med hurtigt indsættende funktionstab fx kognitivt, i gangfunktion og i ADL funktioner (praktisk funktionsevne i hverdagen) eller nedsat appetit, som eneste symptomer på COVID-19.

5.3. Værnemidler

Sundhedsstyrelsen udarbejder løbende retningslinjer og andet materiale om brug af værnemidler.²¹ Statens Serum Institut har endvidere udarbejdet anbefalinger målrettet personale i hjemmepleje og hjemmesygepleje, hvor det beskrives nærmere, hvornår og hvordan værnemidler anvendes, og hvad ledelse og medarbejdere kan gøre i situationer med evt. mangel på værnemidler.²²

Det er et arbejdsgiveransvar at sikre forsvarlige hygiejniske forhold, herunder at der er de fornødne værnemidler til stede. Det er ledelsens ansvar, at personalet, herunder både

¹⁹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Retningslinjer-for-haandtering-af-COVID-19>

²⁰ <https://www.sst.dk/da/corona/Personer-i-oeget-risiko>

²¹ <https://www.sst.dk/da/corona/Personale-sundheds-og-aeldresektoeren> og <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Retningslinjer-for-brug-af-vaernemidler>

²² Infektionshygiejniske retningslinjer for COVID-1, Central Enhed for Infektionshygiejne. <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

fastansatte og vikarer, er instrueret i korrekt brug af værnemidler samt løbende fører tilsyn med brugen. Medarbejderne har ansvar for at være i stand til at anvende værnemidler korrekt.

Korrekt brug af værnemidler

Værnemidler er ikke i sig selv nok til at forebygge smitte. Det skal derfor sikres, at værnemidler anvendes korrekt. Der gælder derfor:

1. Skift altid handsker og overtrækskittel mellem hver borger.
2. Undgå at pille ved masken og dermed ansigtet med forurenede fingre.
3. Skift maske, hvis den bliver våd eller forurenede og mellem hver borger.
4. Tag værnemidler på og af i korrekt rækkefølge, og udfør håndhygiejne før de påføres og efter hvert værnemiddel aftages.
5. Type I masker forebygger mod smitte fra, men ikke nødvendigvis til, bæreren. Type II masker beskytter også bæreren mod smitte.

Brug af værnemidler ved tæt kontakt

Ved tæt kontakt (indenfor 1-2 meter) til patienter/borgere med påvist COVID-19 eller mistanke om COVID-19 på baggrund af relevante symptomer, skal følgende anvendes:

- Handsker
- Væskeafvisende, langærmet overtrækskittel eller plastforklæde med lange ærmer
- Kirurgisk maske type II + øjenbeskyttelse eller ansigtsdækkende visir

Anvendelse af værnemidler uden tæt kontakt

Ved rengøring i boligen hos en borger, hvor der er mistanke om COVID-19 (hos borgeren eller samboende) kan nøjes med handsker og plastforklæde, hvis der holdes 1-2 meters afstand til borgeren. Indkøb kræver ikke værnemidler, forudsat der holdes afstand til borgeren når man fx sætter varerne væk.²³

Opbevaring af værnemidler

Det anbefales at værnemidler medbringes af medarbejderen, og at de nødvendige værnemidler pakkes i lukkede poser til hvert besøg. Hermed sikres det, at de rette værnemidler er til rådighed og iklædning af værnemidler hos borgeren forenkles.

Det kan også være hensigtsmæssigt altid at have en akutpakke af værnemidler i hjemmehjælperens- og hjemmesygeplejerskens bil.

²³ <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

5.4. Genoplivning

Udøvelse af genoplivning vurderes, at være en situation med øget risiko for smitte for både udøver og borgeren. Fordelen ved at modtage genoplivning ved hjertestop vurderes dog langt at overstige risikoen ved potentiel smitte som følge af behandlingen. Det vurderes, at den gavnlige effekt af korrekt genoplivning, herunder hjertelungeredning, opvejer den skadelige effekt i form af potentiel smitte-spredning. Sundhedsstyrelsen anbefaler at genoplivning under COVID-19 som udgangspunkt varetages som vanligt.

Der gælder særlige forhold ved aerosolgenererende procedurer med høj risiko for aerosoldannelse, hvor der altid skal anvendes åndedrætsværn (FFP2/FFP3-maske) indenfor 2 meter af borgeren/patienten, hvilket vil være relevant i forbindelse med sugning i luftveje, og hvis der anvendes maske-ventilation i forbindelse med genoplivning.

Ved genoplivning af borger med bekræftet COVID-19, vurderes mund-til-mund indblæsning at kunne undlades, men der bør udføres maskeventilation med f.eks. Rubens Ballon, såfremt en sådan er tilgængelig, og såfremt personalet kan betjene den. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet specifik retningslinje for genoplivning i sundheds- og ældresektoren ved hjertestop under COVID-19, hvor procedurer for genoplivning er nærmere beskrevet.²⁴

6. Håndteringen af påvist COVID-19 i hjemmeplejeorganisationen

6.1. Foranstaltninger i forhold til den enkelte borger

Ud over de generelle tiltag for at forebygge smittespredning anbefales følgende, når en borger har fået påvist COVID-19:

- Skærpet opmærksomhed på ledelsens instruktionspligt over for medarbejdere, der har kontakt med borgere med konstateret COVID-19 eller mistanke herom.
- Fast og uddannet personale (fx social- og sundhedsassistent og social- og sundhedshjælper) til borgere med konstateret COVID-19 eller mistanke herom, i den udstrækning det er muligt.
- Besøg med så få medarbejdere som muligt i borgers hjem.
- Skærpet fokus på rengøring af områder, kontaktflader og genstande som borgeren har rørt ved i boligen.

²⁴ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Genoplivning-i-sundheds-og-aeldresektoren-ved-hjertestop-uden-for-sygehus>

- Vejledning til borgere med påvist COVID-19 eller mistanke herom om smitteforebyggende tiltag (generelle råd), hensigtsmæssig selvisolation samt opsporing af nære kontakter, som anbefalet i pjecerne *Til dig, der skal testes for ny coronavirus* og *Til dig, der er testet positiv for ny coronavirus*.²⁵

6.2. Procedure ved påvist smitte

Når en borger er bekræftet smittet med COVID-19, er det vigtigt at sikre, at smitten ikke bringes videre. De fleste borgere vil have lette symptomer og vil skulle gå i selvisolation i eget hjem. I forbindelse med positivt test rådgiver *Coronaopsporing* eller den praktiserende læge om selvisolation og kontaktopsporing. Det er ikke alle hjem, der har de fysiske rammer til at opretholde selvisolation, eller hvor det er praktisk muligt, hvad enten det gælder påvist COVID-19 hos borgeren eller en person i hustanden. Kommuner bør sikre, at borgere, der ikke har mulighed for at opretholde selvisolation, får den nødvendige hjælp til dette.

Ved påvist COVID-19 hos en borger i hjemmeplejen, skal ledelsen sikre følgende:

1. Opsporing af medarbejdere, der har været i nær kontakt med den smittede indenfor 48 timer før debut af symptomer med henblik på at blive testet jf. Sundhedsstyrelsens retningslinje for smitteopsporing af nære kontakter.²⁶ Her henvises til evt. rådgivning hos Styrelsen for Patientsikkerheds enhed, *Coronaopsporing*, for rådgivning.
2. Personale med positiv test må ikke møde på arbejde, indtil 48 timer efter symptomophør.
3. Hjemmeplejen kan evt. støtte borgeren i at kontakte eventuelle nære kontakter samt udvise ekstra opmærksomhed på symptomer hos samboende.

6.3. I tilfælde af flere borgere med påvist COVID-19

Det kan skabe tryghed for både medarbejdere, borgere og pårørende, når arbejdet organiseres med henblik på at forebygge smitte og begrænse risikoen. Hvis der konstateres flere borgere med påvist COVID-19 i et hjemmeplejedistrikt, kan arbejdet konkret tilrettelægges, så antallet af kontakter begrænses. Det anbefales derfor at etablere et team af medarbejdere med tæt ledelsestilstedeværelse, som tilknyttes borgere med påvist COVID-19. Det kan være med til at sikre så få kontakter som muligt hos den enkelte borger samt et yderligere skærpet fokus på hygiejne og korrekt brug af værnemidler.

²⁵ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus> og <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Til-dig-der-skal-testes-for-ny-coronavirus>

²⁶ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Smitteopsporing-af-naere-kontakter>

Det skal understreges, at der er tale om tiltag, der kan tages i brug, hvor forholdene tillader det, og at arbejdstilrettelæggelse ikke skal overskygge andre tiltag, der er af større vigtighed for at minimere smitterisikoen, navnlig hygiejne og korrekt brug af værnemidler.

Medarbejdere i vagthavende funktioner, som dækker fx et eller flere distrikter kan fx i videst muligt omfang anvende video/telefonopkald og derigennem guide medarbejdere uden fysisk tilstedeværelse.

6.4. Symptomfrihed

Generelt kan personer betragtes som smittefrie 48 timer efter symptomophør, uanset om de har mistænkt eller bekræftet COVID-19 og uanset sygdomsforløb. Der skal således udelukkende tages særlige forholdsregler indtil 48 timer efter ophør af symptomer. Hos nogle borgere kan det være vanskeligt at afgøre, hvornår symptomerne er ophørt. I sådanne tilfælde bør der søges rådgivning hos borgerens læge.

Asymptomatiske borgere betragtes som smittefrie 7 dage efter positiv test, hvorfor der skal tages særlige forholdsregler frem til 7. dag.

7. Social isolation og mental sundhed

I håndteringen af COVID-19 er det vigtigt, at ledere er særligt opmærksomme på, at borgere i hjemmeplejen, som har nedsat fysisk og/eller kognitiv funktionsevne, kan have vanskeligt ved selv at tage hånd om deres mentale sundhed i denne periode, hvor social distancering og evt. isolation kan påvirke vaner og hverdagen voldsomt.

Regelmæssigheden af og indholdet i besøg på fx aktivitetscentre og dagtilbud kan være ændret, og samtidig kan borgerens kontakt med pårørende være begrænset. Dette kan bl.a. føre til en ændret adfærd hos borgeren i form af fx modløshed, rastløshed, angst, apati m.m. Fokus på mental sundhed i hverdagen skal derfor være med til at forebygge forværring af borgerens trivsel og mentale sundhed. Der kan derfor være behov for en skærpet opmærksomhed på borgere, som kan have et særligt behov, fordi de fx bor alene og/eller har en kognitiv funktionsnedsættelse, som fx demens. Dette kan fx være i form af fx visitation til andre ydelser med henblik på støtte til trivsel i hverdagen, kontakt til den lokale demenskoordinator m.v.

Sundhedsstyrelsen har ud fra WHO's retningslinjer om mental sundhed under COVID-19, udformet nedenstående principper, der kan bruges til en lokal drøftelse af, hvad der lader sig gøre i den enkelte organisation.

7.1.1. Skab struktur og genkendelighed i hverdagen

Det er velkendt, at det skaber tryghed med en form for struktur på og forudsigelighed for dagen. Hjemmeplejeorganisationen kan understøtte dette ved eksempelvis ved, at efterstræbe:

- Medarbejderkontinuitet: Et godt kendskab til borgerens reaktionsmønstre, ønsker og behov er en vigtig kilde til at skabe tryghed hos borgeren. Planlæg derfor, hvis det er muligt, at det er kendte ansigter der drager støtte og omsorg for borgeren og gerne de samme dag efter dag.
- Hjælp borgeren til at planlægge dagen med en fast struktur og gerne én der minder om den vanlige. Lav evt. et skema eller plan for dagen/ugen.
- Planlæg så vidt muligt besøg på samme tidspunkt så en fast struktur for dagen kan understøttes.

7.1.2. Hold kontakt på afstand

Sociale relationer i form af kontakt med pårørende har stor betydning for mental sundhed og livskvalitet. Hvor det ikke er muligt at være sammen på vanlig vis, kan hjemmehjælpen opfordre og understøtte borgeren i at benytte alternative kontaktformer, herunder digitale kontaktformer via telefon, tablets mv. Når borger og pårørende i mindre grad mødes fysisk, kan det være hensigtsmæssigt i samarbejde med pårørende at finde alternative måder at have kontakt på. Det kan eks. være at spise sammen via skype eller anden aktivitet, der giver mening for den enkelte, eks. videoer eller breve fra pårørende med billeder fra ugen der er gået.

7.1.3. Vær fysisk og mentalt aktiv

Krop og hjerne påvirker aktivt den mentale sundhed positivt. I forbindelse med ny coronavirus kan vanlige aktiviteter i fx aktivitets- og dagcenter der plejer at foregå i grupper og i fællesrum, være begrænset grundet smitterisiko.

Følgende kan derfor overvejes evt. i samarbejde med pårørende:

- Fastholde det fysiske aktivitetsniveau, så vidt det er muligt, ved fx at borgeren opfordres til at lave simple øvelser for de store muskel-grupper som ben/baller, ryg og bryst - gerne et par gange om dagen.
- Borgeren understøttes i, så vidt muligt, at komme ud i frisk luft hver dag.

7.1.4. Tag en pause fra bekymringerne

Det er vigtigt, at man så vidt muligt, og ud fra pålidelige kilder, informerer borgeren om den aktuelle situation på et niveau, som den enkelte kan forstå og kapere. Omvendt skal

der også være en opmærksomhed på, at der kan være brug for en pause fra bekymringerne. Følgende kan derfor overvejes, evt. i samarbejde med pårørende:

- Tag en pause fra nyhedsstrømmen; sluk tv og nyheder i radio og flyt fokus
- Opfordre borgeren til at overveje eks. lydbøger, sang og musik eller film som alternativ.

8. Information om håndtering af COVID-19

I takt med udviklingen af COVID-19 udsendes der opdateret information herom. Det er vigtigt at ledelsen løbende holder sig opdateret i forhold til bl.a. følgende:

- **Retningslinjen for håndtering af COVID-19 i sundhedsvæsenet:** Retningslinjen er den centrale vejledning, der sætter rammerne for det samlede sundhedsvæsenes håndtering af COVID-19 og baserer sig på den nyeste viden. Den uddyber information og anbefalinger om symptomer ved mistanke om COVID-19, visitation til udredning og test af COVID-19 for både medarbejdere i kritiske funktioner og særlige risikogrupper, håndtering og behandling af patienter, smittefrihed m.v. Vejledningen opdateres løbende²⁷
- **Håndtering af COVID-19: Retningslinjer for brug af værnemidler:** Retningslinjerne skal sikre, at alle relevante tiltag mod smittespredning tages i brug, herunder at værnemidler anvendes korrekt og i de situationer, hvor der konkret er brug for det²⁸
- **COVID-19: Forebyggelse af smittespredning.** I dokumentet samles en række generelle anbefalinger for forebyggelse af smittespredning. Anbefalingerne der er samlet i dette notat kommer således i særlig grad fra dette dokument, og ved tvivl kan man rådføre sig her.²⁹
- **COVID-19: Anbefalinger til personer i øget risiko.** Sundhedsstyrelsens afdækning af den eksisterende viden om COVID-19 og en opdateret liste over, hvilke tilstande eller sygdomme, der kan betragtes at medføre en øget risiko for et langstrakt eller alvorligt sygdomsforløb, samt anbefalinger for personer med sygdomme eller tilstande, der medfører en øget risiko.³⁰
- **Anbefalinger til personale i hjemmepleje, hjemmesygepleje og sundhedspleje ved mistænkt eller påvist COVID-19 hos borger fra Statens Seruminstitut:** Anbe-

²⁷ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Retningslinjer-for-haandtering-af-COVID-19>

²⁸ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Retningslinjer-for-brug-af-vaernemidler>

²⁹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>

³⁰ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Anbefalinger-til-personer-i-oeget-risiko>

falingerne retter sig mod personale i hjemmepleje, hjemmesygepleje samt sundhedspleje og omhandler personalets forholdsregler og adfærd i forbindelse med pleje og behandling af borgere i kommunerne ved påvist eller mistænkt COVID-19³¹

- Kommunens lokale anvisninger og retningslinjer vedr. håndtering af COVID-19

Information, spørgsmål/svar og de seneste nyheder og anvisninger vedrørende sundhedsfaglige forhold fra de danske myndigheder kan findes på www.coronasmitte.dk.

Nye og opdaterede retningslinjer og anbefalinger mm. kan modtages via abonnement på Sundhedsstyrelsens nyhedsmail. Tilmelding foregår via www.sst.dk.

Hotlines

Der er oprettet to hotlines for medarbejdere og ledere på sundheds-, ældre- og socialområdet:

For sundhedsfaglige spørgsmål: Styrelsen for Patientsikkerhed: 70 20 02 66, åben alle dage kl. 9.30-16

For socialfaglige spørgsmål: Socialstyrelsen, VISO: 72 42 40 00, åben alle hverdage fra kl. 9-14.30, fredag til kl. 14

³¹ <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●